БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 273 (18.451). • Якшанба, 1982 йил 28 ноябрь • Баҳоси 3 тийин.

СССР 60 ЗАФАРЛАРИМИЗ — ШОНЛИ ЮБИЛЕЙГА!

МУСОБАҚАНИНГ ҚУДРАТЛИ ТЎЛҚИНИ

Бутун мамлакатимизда бўлгани каби республикамизда ҳам СССР ташкил топганлигининг олтмиш йиллигига умумхалқ мусобақаси кенг қулоч ёзди. Экономикамизнинг барча тармоқлари коллективлари партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини бажара бориб, Озиқ-овқат программасини амалга ошириш, [illegible]

[illegible]

— Ана шу вазифалар муваффақиятли ҳал этилган тақдирда бизнинг экономикамиз бундан буён ҳам ўсиб, халқ фаровонлиги юксалиб бораверади».

Ишлаб чиқаришнинг ҳар бир участкасида, бошқарувнинг ҳамма соҳаларида давлат, меҳнат ва ижрочилик интизомини мустаҳкамлаш, ишда уюшқоқлик ва омилкорликни ошириш, социалистик мусобақани кенг авж олдириш бунёдкорлик режаларимизни муваффақиятли бажаришнинг энг муҳим шартидир. Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиблари учун КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1240 Фахрий ёрлиғи ҳамда пул мукофотлари таъсис этилди. Фахрий ёрлиққа сазовор бўлган хўжаликларга автобуслар, енгил машиналар берилади. Мусобақа ғолиблари учун мамлакатимиз бўйлаб ва чет элларга саёҳат қилиш учун имтиёзли путёвкалар берилади, энг муносиб кишилар ҳукумат мукофотларига тақдим этилади.

Ватаннинг юксак мукофотларига сазовор бўлиш, чорва маҳсулотлари мўл-кўллигини яратиш йўлида сидқидилдан фидокорона меҳнат қилиш учун умумхалқ мусобақаси тобора авж олмоқда. Ҳар бир коллективнинг, ҳар бир меҳнатчининг бу мусобақада ўз ўрнини муносиб топиб олишига эришиш область, район партия комитетларининг, халқ депутатлари Советларининг, бошланғич партия, комсомол, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотларининг муҳим бурчидир.

Замондошларимиз ЙИЛЛАРДАН ЎЗИБ

«ССР Иттифоқи 60 йиллиги шарафига йиллик планини муддатидан илгари бажарамиз ва пландан ташқари 200 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаймиз» — ВЛКСМ 50 йиллиги номли Андижон трикотаж фабрикаси коллективи [illegible]

[illegible] Комсомол Ф. Келдишеванинг [illegible]

Суратда: илғор тўқувчи Ф. Келдишева.

Р. Ашуров фотоси. (ЎзТАГ).

КПСС Марказий Комитетида кенгаш

26 ноябрь куни КПСС Марказий Комитетида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг, ўлка ва область партия комитетларининг қишлоқ хўжалик масалалари билан шуғулланувчи секретарлари, иттифоқдош ва автоном республикалар Министрлар Советлари, ўлка ва область ижроия комитетлари раислари ўринбосарларининг, министрларнинг ҳамда марказий министрликлар ва идоралар бошқа масъул ходимларининг кенгаши бўлди.

КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми талаблари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов Пленумда баён этган қоидалар ва хулосалар асосида Озиқ-овқат программасини амалга ошириш билан боғлиқ ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтириш масалалари кўриб чиқилди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. С. Горбачев нутқ сўзлади.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларига мувофиқ иқтисодий механизмни такомиллаштириш ҳамда қишлоқ хўжалигини ва агросаноат комплексининг бошқа барча тармоқларини бошқаришни яхшилаш масалаларини муҳокама қилишга катта эътибор берилди.

1983 йилнинг 1 январидан бошлаб қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг харид нархларини ошириш ҳамда паст рентабелли ва зарар кўраётган хўжаликлар учун харид нархларига қўшимча ҳақ жорий этиш билан боғлиқ амалий вазифалар белгиланди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча бўғинларида чинакам хўжалик ҳисобини ҳамма жойда жорий этишга, маҳсулотларнинг таннархини арзонлаштиришга, қатъий тежамкорлик режимига риоя этилишига, нобудгарчиликларга ва хўжасизликка қарши курашга, колхозлар билан совхозлар қўшимча равишда оладиган маблағлар асосан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва унинг сифатини ошириш билан боғлиқ тадбирларни бажаришга сарфланишига алоҳида эътибор жалб этилди.

Районлар, областлар, ўлкалар ва автоном республикаларда агросаноат бирлашмаларини тузиш борасидаги конкрет тадбирларни кўриб чиқиш чоғида шу нарса таъкидлаб ўтилдики, янги бошқарув органлари агросаноат бирлашмасига кирган колхозлар, совхозлар, бошқа барча корхоналар ва ташкилотлар фаолиятни мувофиқлаштирилишини таъминлашлари, ишдаги тарқоқликка амалда барҳам беришлари лозим. Бунда район бўғинини мустаҳкамлаш, бошқарув структурасини соддалаштириш, бошқарув аппаратини ва унга кетадиган харажатларни қисқартириш, бошқарувни анча малакали ва самарали қилиш, кадрларнинг ташаббускорлигини ва социалистик омилкорликни ривожлантириш жуда муҳимдир. Ердан, техникадан, моддий ва меҳнат ресурсларидан, ишлаб чиқаришнинг ички резервларидан яхшироқ фойдаланишга эришилсин.

Фан ва техника ютуқларини, меҳнат ва ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг илғор формаларини практикага жорий этиш жадаллаштирилсин, барча лавозимлардаги ходимларнинг интизоми ва масъулияти кучайтирилсин.

Кенгаш қатнашчиларининг нутқларида қишлоқда энг аввало чорва қишловини уюшқоқлик билан ўтказиш, кўкламги экиш ишларига ўз вақтида тайёргарлик кўриш, 1983 йилда дон, гўшт, сут ва бошқа барча турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва харид этиш планларини сўзсиз бажариш билан боғлиқ навбатдаги хўжалик-сиёсий вазифаларни муваффақиятли адо этишга муҳим ўрин ажратилди.

Кенгаш ишида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари З. Н. Нуриев, ВЦСПС раиси С. А. Шалаев, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС, ВЛКСМ Марказий Комитети ва СССР Халқ контроли комитети бўлимларининг мудирлари ҳамда бошқа масъул ходимлари иштирок этдилар.

(ТАСС).

БАЙРАМ МУНОСАБАТИ БИЛАН

Москва меҳнаткашлари намояндаларининг 26 ноябрь куни бўлиб ўтган тантанали йиғилиши Югославия Социалистик Федератив Республикасининг Миллий байрами — Республика кунига бағишланди. СССР ва ЮСФР халқлари ўртасида дўстона муносабатлар муваффақиятли ривожланаётганлиги совет кишиларини қувонтирмоқда. Улар Югославия меҳнаткашларига бахт-саодат ва фаровонлик, социалистик қурилиш вазифаларини ҳал этишда муваффақиятлар тилайдилар, дейишди нотиқлар.

(ТАСС).

Даладан мўл ҳосил

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумида сўзлаган нутқи бригадамиз пахтакорларини янги меҳнат ғалабаларига илҳомлантирди. Биз партиямизнинг ички ва ташқи сиёсатини тўла маъқуллаймиз ҳамда ўз мажбуриятимизни бажарганлигимиз тўғрисида қувониб рапорт берамиз. 65 гектар ернинг ҳар гектаридан 53 центнер пахта йиғиштириб олинди. Аммо далада ҳали пахта бор. Бизнинг вазифамиз эса бутун ҳосилни нобуд қилмай йиғиштириб олишдир. Аввалгидек ҳар куни кўрак йиғувчи агрегатларнинг механизаторлари ва теримчилар далага чиқмоқдалар. Шаҳарликлар бизга катта ёрдам беришмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларига жавобан биз пахта ҳосилдорлигини 60 центнерга етказишга аҳд қилдик. Бунинг учун бизда ҳамма имкониятлар мавжуд.

Э. ОЛЛАБЕРГЕНОВ.
Урганч районидаги Калинин номли колхоз бригадири, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери.

(ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади:

Шаҳрисабз райони — район партия комитети секретари ўртоқ Ҳикматов, район ижроия комитети раиси ўртоқ Муҳамадиев, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Сувонов, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ Уринов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Олимжонов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитети раиси ўртоқ Шербобоев, район комсомол комитети секретари ўртоқ Болтаев.

Косон райони — район партия комитети секретари ўртоқ Тўлаганов, район ижроия комитети раиси ўртоқ Ғаффоров, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Маматқулов, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ Шукуров, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Абдуллаев, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитети раиси ўртоқ Тўрақулов, район комсомол комитети секретари ўртоқ Умиров.

Пастдарғом райони — район партия комитети секретари ўртоқ Насриддинов, район ижроия комитети раиси ўртоқ Эшонкулов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Позилов, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ Раҳимов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Мазлонов, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитети раиси ўртоқ Амиров, район комсомол комитети секретари ўртоқ Курбонов.

Учқўрғон райони — район партия комитети секретари ўртоқ Қўлдошев, район ижроия комитети раиси ўртоқ Мирзабоев, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Каримжонов, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ Эргашев, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Ўтбосаров, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитети раиси ўртоқ Мирзабоева, район комсомол комитети секретари ўртоқ Паттаев.

Ўзбекистон райони — район партия комитети секретари ўртоқ Пайғамов, район ижроия комитети раиси ўртоқ Раҳимов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Сиддиқов, райсельхозтехника бошқарувчиси ўртоқ Содиқов, район сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи ўртоқ Бобоев, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи район комитети раиси ўртоқ Ҳакимов, район комсомол комитети секретари ўртоқ Асқаров.

ПАХТА — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 27 ноябргача бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён

ТОШКЕНТ	0,01	109,32	—	103,13
ҚКАССР	0,01	109,20	—	91,13
ХОРАЗМ	0,08	109,14	—	100,28
БУХОРО	0,08	105,93	0,14	48,59
НАВОИЙ	0,10	103,95	0,14	82,41
ФАРҒОНА	0,48	100,76	—	83,54
СУРХОНДАРЁ	0,38	100,18	0,57	64,68
Самарқанд	0,70	98,86	0,94	86,59
Қашқадарё	0,73	98,14	0,82	93,62
Андижон	0,69	96,65	0,38	75,86
Жиззах	0,58	96,18	—	79,34
Сирдарё	0,43	94,57	0,12	88,13
Наманган	0,31	93,18	0,15	66,35
Республика бўйича:	0,38	100,70	0,27	82,60
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
НАМАНГАН	0,04	162,74	—	38,93
НАВОИЙ	0,04	143,67	0,07	119,60
БУХОРО	0,21	120,40	0,38	62,38
СУРХОНДАРЁ	0,27	119,66	0,28	96,42
ҚАШҚАДАРЁ	0,56	108,39	0,81	77,93
Республика бўйича:	0,33	117,70	0,45	88,87

«РАДУГА» УЧИРИЛДИ

Алоқа системаларини ва Ер сунъий йўлдошларидан фойдаланиб телевизион программалар кўрсатишни янада ривожлантириш программасига мувофиқ 1982 йил 26 ноябрь куни Совет Иттифоқида сантиметрли тўлқин диапазонида кечаю-кундуз тинимсиз телефон-телеграф радио алоқаси ўрнатишни таъминлайдиган ва айни маҳалда Марказий телевидениенинг рангли ва оқ-қора программаларини «Орбита» станциялари тармоғига юбориб турадиган бортдаги ретрансляция аппаратлари бўлган навбатдаги «Радуга» алоқа йўлдоши учирилди.

«Радуга» йўлдошига ўрнатилган аппаратлар нормал ишламоқда.

[ТАСС].

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОЛТИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг олтинчи сессияси 30 ноябрь куни соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари 29 ноябрь соат 10 дан 19 гача Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг биносида, 30 ноябрь куни эса эрталаб соат 9 дан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида рўйхатга олинадилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Оқсоқоллар кенгашининг мажлиси 30 ноябрь куни соат 9 дан 30 минут ўтганда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида бўлади.

Матбуот маркази

СЎНГГИ МИСҚОЛЛАРГАЧА

⊙ Республика тайёрлов пунктларига етказиб берилган пахта 5 миллион 931.300 тоннани ташкил этди, ўтган куни пахтазорлардан 22.693 тонна пахта териб олинди.

⊙ Давлатга 459.049 тонна ингичка толали пахта топширилди. Бир кунда 1.323 тонна ипак пахта тайёрланди.

ИККИ РАЙОН РАПОРТИ

● **ҚАШҚАДАРЁ. Косон райони** пахтакорлари юбилей йили хирмонига 60.520 тонна «оқ олтин» етказиб бериб, йиллик планни бажардилар. Механик-ҳайдовчилар ўз агрегатлари ёрдамида 21.400 тонна пахтани териб беришди. СССР 60 йиллиги шарафига қўшимча 4.500 тонна пахта тайёрлаш мажбурияти олинди.

Шаҳрисабз райони меҳнаткашлари ҳам дастлабки довондан ошдилар. Тайёрлов пунктларига 60.600 тонна «оқ олтин» жўнатилди. Унинг 22 минг тоннасини қимматбаҳо ингичка толали пахта ташкил этади. Ялпи хирмонни 66.500 тоннага етказиб, ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил олиш учун мусобақа қизитиб юборилди.

ТОПШИРИҚ БАЖАРИЛДИ

● **САМАРҚАНД. Пастдарғом райони** пахтакорлари ғалаба рапортига имзо чекишди. Республика хирмонига 38.400 тонна пахта етказиб берилди. 24 минг тонна пахта «зангори кема»лар билан терилди. Ҳосилдорлик 30 центнерни ташкил этди. Зафар қучган районда қўшимча 4.600 тонна пахта тайёрлашга сўз берилди.

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

● **НАМАНГАН.** СССР 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ мусобақасига қўшилган **Учқўрғон райони** меҳнат аҳли пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини адо этди. Гектаридан 35 центнердан ҳосил олиниб, давлатга 59.300 тонна пахта етказиб берилди. Район пахтакорлари ялпи хирмонни 60 минг тоннага етказиш учун жонбозлик кўрсатмоқдалар.

Тўрақўрғон районидаги **Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли колхоз** она-Ватанга 3.076 тонна пахта етказиб бериб, йиллик маррани эгаллади. Пахтакорлар планга қўшимча яна 50 тонна пахта тайёрлаш мажбуриятини олишди.

ҚЎШИМЧА ИККИ МИНГ ТОННА

● **ФАРҒОНА. Ўзбекистон райони** пахтакорлари пландан ташқари икки минг тонна пахта тайёрлашга қарор қилдилар. Эл хирмонига 49.500 тонна дурдона етказиб берилиб, йиллик топшириқ бажарилди. Ҳосилнинг 25.500 тоннаси агрегатлардан тўкилди.

ВАЪДАГА ВАФО

● **ХОРАЗМ.** Гурлан районидаги Киров номли колхоз аъзолари оширилган социалистик мажбуриятларини шараф билан адо этдилар. 4.675 тонна «оқ олтин» тайёрланди.

ОИЛАВИЙ ЗВЕНО ИБРАТИ

● **НАВОИЙ.** «Қизил Октябрь» (Навоий райони) колхозида О. Зарипова бошчилигидаги оилавий звено ибрат кўрсатди. Зариповалар оиласи хўжалик хирмонига 20 тоннадан зиёд пахта териб топширди.

ТЕХНИКАДАН ФОЙДАЛАНИБ

● **СУРХОНДАРЁ.** Областнинг саккиз райони, 49 хўжалиги, 216 бўлими, 1.772 бригадаси пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муваффақиятли бажарди. Ҳозир область далаларида 200 дан кўп кўрак териш машинаси ва 190 мингга яқин киши ишламоқда.

УЧ ХЎЖАЛИК МАРРАДА

● **БУХОРО.** Вобкент районидаги уч хўжалик маррага етди. **Энгельс номли колхозда** 4.961 тонна, **Ленин номли колхозда** 4.365 тонна, **В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги номли колхозда** 3.404 тонна «оқ олтин» тайёрланди. Бу хўжаликларда гектаридан 34—36 центнердан ҳосил олинди.

● ЯКУНЛОВЧИ БОСҚИЧДА

ҚКАССР. Шуманай райони барча хўжаликларида йиғим-терим қизғин давом эттирилмоқда. «Комсомол» совхозида планга нисбатан 1 процентдан ошириб пахта тайёрланмоқда. Гагарин номли ва «Шуманай» совхозлари пахтакорлари ҳам самарали ишлашмоқда.

МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

● **СИРДАРЁ.** Ворошилов районидаги **«Красный Октябрь» совхози** она-Ватанимиз юбилейи шарафига олган социалистик мажбуриятини бажарди. Мамлакат хўжалик пахтакорларидан 5.260 тоннадан зиёд «оқ олтин» қабул қилиб олди.

«Боёвут» совхози пахтакорлари ҳам зафар қучдилар. Хўжаликда 16.042 тонна пахта тайёрланди. Йиғим-теримда Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Х. Бердиёрова, СССР Давлат мукофоти лауреати А. Саидмуродов етакчилигидаги бригадалар айниқса, намуна кўрсатишди. Бу бригадаларда гектаридан 39—40 центнердан ҳосил олинди. Хўжалик бўйича яна 500 тонна пахта тайёрлашга қарор қилинди.

МЎЛ ҲОСИЛ ЙЎЛИДА

● **АНДИЖОН.** Балиқчи районида икки хўжалик ғалаба рапортига имзо чекди. **«Пахтакор» колхози** тайёрлов пунктларига 3.410 тонна пахта етказиб берган бўлса, **«Ўзбекистон» колхозида** 4.500 тоннага яқин дурдона тайёрланди. Хўжаликларда 45 центнерлик маррани эгаллаш учун қизғин кураш бормоқда.

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ 1982 ЙИЛ НОЯБРЬ ПЛЕНУМИ ВА СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ҲУЖЖАТЛАРИНИ ЎРГАНИШГА ДОИР

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг нутқи, КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми ва СССР Олий Совети еттинчи сессиясининг ҳужжатларини партиямиз, бутун совет халқи ғоят қизиқиш ва якдиллик билан маъқуллаб кутиб олди, бу ҳужжатлар халқаро миқёсда жуда катта қизиқиш уйғотди. Партия ташкилотлари бу ҳужжатларни кенг пропаганда қилиш, тушунтириш ва ўрганиш ишларини ҳамма жойда авж олдириб юбордилар, 1983 йилги план топшириқларини ҳар бир корхона, ҳар бир меҳнат коллективининг вазифаларига татбиқан конкретлаштириш борасида зарур куч-ғайрат сарфламоқдалар. Партия ўқиши ва иқтисодий таълим системасининг пропагандистларига ёрдам тариқасида икки машғулотнинг тахминий плани эълон қилинмоқда.

1. ПАРТИЯ ВА ХАЛҚНИНГ КОНКРЕТ, ЖАНГОВАР ПРОГРАММАСИ

КПСС ички ва ташқи сиёсатининг давомийлиги ва изчиллиги. Партия КПСС-нинг XXIII-XXVI съездлари қарорларида ифодаланган ва Л. И. Брежнев даврида амалга оширилган ленинча йўлдан қатъий ва оғишмай бормоқда. Партия ва давлат ҳаётида мустаҳкам қарор топган ленинча нормалар ва принципларга садоқат. **Партия билан халқнинг бузилмас бирлиги.**

Мамлакат иқтисодий ва социал тараққиётининг янги марралари. Совет кишиларининг ҳамма куч ва ғайратларини беш йиллик планни, навбатдаги хўжалик-сиёсий вазифаларни бажаришга, СССРнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлашга, ижтимоий ишлаб чиқаришни интенсивлашни кучайтиришга сафарбар этайлик. Меҳнат унумдорлигини ошириш, совет халқининг фаровонлиги учун мумкин қадар кўпроқ ишлар қилиш — ватанпарварлик ва интернационал бурчимиз.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, фан-техника ва илғор тажриба ютуқларини ишлаб чиқаришга кенгроқ ва тезроқ жорий этиш, ишлаб чиқариш қувватлари, моддий ресурслар ва меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланиш — халқ хўжалигининг энг муҳим резервларидир.

Умумдавлат, умумхалқ манфаатларига риоя этилиши учун, қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши учун масъулиятни оширайлик, идорачилик ва маҳаллийчиликка қатъий барҳам берайлик.

Озиқ-овқат программасини амалга ошириш — умумхалқ ишидир. Қишлоқ хўжалик йилини муваффақиятли туғаллайлик, йиғиштириб олинган ҳосилни асрайлик, чорва қишловини намунали ўтказайлик. Аграр-саноат комплекси моддий-техника базасини мустаҳкамлайлик ва ундан самарали фойдаланайлик. Озиқ-овқат программасини бажаришга ажратилган катта-катта маблағлар бугуноқ реал самара берадиган, эртага ундан кўпроқ самара берадиган даражада ишлайлик.

Совет кишиси тўғрисида, унинг меҳнат ва маиший шароитлари ҳақида, унинг маънавий камол топиши тўғрисида ғамхўрлик қилиш партиянинг энг муҳим программавий йўл-йўриғидир. Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш борасидаги масъулиятли вазифалар.

Саноатнинг база тармоқларини ривожлантиришнинг муҳим проблемалари.

Ёқилғи-энергетика комплексини бундан буён ҳам ривожлантирайлик. Нефть ва газ қазиб чиқаришни кўпайтирайлик. Металлургия, кўмир саноати, темир йўл транспортидаги қолоқликни бартараф этайлик. Капитал қурилишга мумкин қадар кўпроқ эътибор берайлик. Иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун умумхалқ ҳаракатида актив қатнашиш — СССР ҳар бир гражданининг бурчидир.

Биз ўзимизнинг хўжалик сиёсатимиз билан жаҳон революцион жараёнига асосий таъсир кўрсатяпмиз. Коммунистларнинг ўрни — кураш ва меҳнатнинг олдинги маррасидадир. Олдимизда турган вазифалар улкан, мураккаб. Лекин партиямиз, совет халқи уларни уддалай олади.

Халқ фаровонлигини юксалтириш ва Ер юзида тинчликни сақлаб қолиш Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосий вазифасидир, ташқи сиёсий йўлимизнинг принципиаллиги, изчиллиги ва пухталиги.

Мустаҳкам тинчликни таъминлаш, халқларнинг мустақиллик ва социал тараққиёт ҳуқуқларини ҳимоя қилиш — совет ташқи сиёсатининг ўзгармас муддаоларидир. Мамлакатимизнинг мудофаа қобилияти тегишли даражада турибди, биз чегараларимизнинг дахлсизлигини, дўстларимизнинг манфаатларини ҳимоя этишга тайёрмиз. Социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлаш — КПССнинг энг биринчи вазифасидир. Кучимиз — бирликда.

СССРнинг мустамлакачилик зулмидан озод бўлган давлатлар билан, ўз мустақиллигини ҳимоя этаётган халқлар билан бирдамлиги. СССРнинг Ғарбий Европа мамлакатлари билан тинч ҳамкорлигининг ривожланиши. Кескинликни юмшатиш сиёсатининг келажаги порлоқ. Ҳамма тинчликни сақлаш ва кескинлик юмшатилишидан манфаатдордир. Совет Иттифоқи дунёнинг ҳамкорлик қилишга тайёр ҳар қандай давлати билан ҳалол, тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик қилишга тайёрдир. Халқ оммасининг актив ва собитқадам ҳаракатлари билан ядро уруши хавфини йўқотиш, тинчликни сақлаб қолиш мумкин. Қурол-яроғларсиз дунё — социализм идеали.

II. КОММУНИСТИК БУНЁДКОРЛИК ВА ТИНЧЛИК ПЛАНИ

Совет экономикасининг илдам тараққиёти — социалистик тузум туб афзалликларининг далилидир. Тармоқда, республикада, область, район, меҳнат коллективида ўн биринчи беш йиллик топшириқлари, юбилей йили плани ва социалистик мажбуриятлари қандай бажарилаётганлиги. Партия социал программасининг изчил амалга оширилиши.

1983 йилда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг саноат, энергетика ва аграр-саноат комплекслари, транспорт ва алоқа, капитал қурилиш, фан, техника ва маданият соҳасидаги асосий вазифалари. Социал тараққиёт ва халқ фаровонлигининг ошиши. Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва табиий ресурслардан рационал фойдаланиш. Ташқи иқтисодий алоқаларнинг ривожланиши.

Саноат ва қишлоқ хўжалиги тез ривожланишини, капитал маблағлар самарадорлиги оширилишини, ҳар бир совет республикасининг экономикаси янада юксалтирилишини таъминлайлик. Озиқ-овқат проблемасини ҳал этишга, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини бажаришга биринчи даражали эътибор берайлик. Озиқ-овқат программасини амалга оширишга қўшаётган ҳиссамиз. Экономикага раҳбарлик қилишнинг ҳамма соҳалари — бошқариш, планлаштириш, хўжалик механизмини такомиллаштириш ишларини жадаллаштирайлик. Ҳар бир меҳнаткашнинг давлат ва жамоат ишларини бошқаришда, хўжалик юритиш услуб ва методларини такомиллаштиришда қатнашувини ҳамма чоралар билан кенгайтирайлик.

Меҳнат коллективларининг шу йилги топшириқларни муваффақиятли туғаллаш, 1983 йилги муқобил планлар ва социалистик мажбуриятларни ишлаб чиқиш борасидаги вазифалари. Ишлаб чиқаришнинг ҳар бир участкасида давлат, меҳнат интизомини ва ижрочилик интизомини ҳамма чоралар билан мустаҳкамлайлик. Ишда уюшқоқлик ва ишчанликни оширайлик. Илғор тажрибанинг жорий этилиши, халқ мулкига чинакам омилкорлик билан муносабатда бўлиш, хўжасизлик ва талон-торожликка қарши кураш — ҳар бир совет кишисининг ишидир. Иқтисодий тараққиётнинг интенсив омилларидан тўлароқ фойдаланайлик. Ғаллани, барча турдаги ресурсларни ғоятда тежайлик. Маҳсулот сифатини оширайлик, оз чиқим билан юксак пировард натижаларга эришайлик. Меҳнат — Ватанимиз улуғворлиги ва қудратининг негизидир. Қанчалик яхшироқ ишласак, шунчалик яхши яшаймиз.

ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини зарбдор иш билан кутиб оламиз. Беш йилликнинг ўзаги бўлган 1983 йилни хўжалик ва маданий қурилишда, коммунизм ва тинчлик учун курашда янгидан янги зафарлар билан нишонлаймиз.

x x x

Партия қўйган вазифаларни коммунистлар, барча тингловчилар ўзларининг жонажон ишлари деб билмоқлари, уларни бажариш йўлида онгли ва актив курашчилари учун партия комитетлари, сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари, иқтисодий таълим кенгашлари машғулотлар юксак даражада бўлишини таъминлашда, уларни меҳнат коллективларининг ҳаёти, конкрет вазифалари билан узвий боғлашда пропагандистларга ёрдам беришлари керак. Пропагандистларни зарур статистик маълумотлар, методик қўлланмалар билан таъминламоқ зарур.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ЛЕНИНЧА ЙЎЛНИНГ ДАВОМИЙЛИГИ

КПСС Марказий Комитети Пленумининг якунлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган нутқи, СССР Олий Совети сессиясининг қарорлари шу кунларда бутун дунё жамоатчилигининг ва оммавий ахборот воситаларининг диққат марказида турибди. Чет эллардаги шарҳларда, Москвада зўр ишонч билан таъкидлаб ўтилганидек, Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати КПСС XXIV, XXV ва XXVI съездлари қарорларида қандай белгилаб берилган бўлса, худди шундай ўзгармай қолаётганлиги уқтириб ўтилмоқда. КПСС билан Совет давлатининг мустаҳкам ленинча йўли ҳамда ўн биринчи беш йилликка ва умуман 80-йилларга мўлжалланган узоқ муддатли стратегияси давомийлиги тасдиқланганлиги қайд этилмоқда.

«Ю. В. Андропов ўз нутқида КПСС билан Совет давлатининг Л. И. Брежнев вафотидан кейин ташқи ишлардаги йўли хусусида турли тахминлар қилган ғарблик советшуносларга узил-кесил жавоб берди, — деб ёзади Чехословакиядаги «Руде право» газетаси.— Бу жавоб жуда равшан: СССР тинчлик сиёсатига муттасил амал қилаверади». Францияда чиқадиган «Юманите» газетаси бундай деб уқтиради: «Ғарбдаги айрим арбобларнинг кескинликни юмшатиш белгиси остида ўтган 70-йиллар инсониятнинг қийин тарихида қандайдир тасодифий бир эпизод бўлди, деб қилган даъволарига қарама-қарши ўлароқ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари: «Йўқ, кескинликни юмшатиш сиёсати асло ўтиб кетган босқич эмас. Бу сиёсатнинг келажаги порлоқ» деб қатъий қилиб айтди».

Мустаҳкам тинчликни таъминлаш, халқларнинг мустақиллик ва социал тараққиётга бўлган ҳуқуқларини ҳимоя қилиш — Совет Иттифоқи ташқи сиёсатининг доимий мақсадларидир, деб таъкидлайди «Таймс оф Индиа» газетаси. Ғарбий Германиядаги ДПА агентлигининг таъкидлашича, СССР ҳамкорлик тарафдори эканлигини билдираётган барча мамлакатлар билан ошкора, ҳалол ҳамкорлик қилишга тайёр эканини яна изҳор этди.

Қўшма Штатларнинг матбуоти, радио ва телевидениеси КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг «Инсоният ўз келажагини таҳлика остига қўйишни истамас экан, қуролланиш пойгасига ва урушларга доимо тоқат қилавермаслиги керак», деган сўзларини алоҳида ажратиб кўрсатмоқда. Совет раҳбари, деб уқтиради Си-Би-Эс телекомпанияси, Москва тенг ҳуқуқлилик учун, иккила томоннинг манфаатлари эътиборга олиниши учун курашаётганлигини таъкидлади. Шу билан бирга ҳеч ким Совет Иттифоқининг бир ёқлама қуролсизланишини кутмай қўяқолсин, деб қатъий огоҳлантирди. КПСС Марказий Комитетининг Пленумида, деб ёзади «Вашингтон пост» газетаси, АҚШ билан муносабатларни нормаллаштиришга тайёрликни СССР бунинг эвазига турли соҳаларда олдиндан қандайдир ён берсин, деган талаб билан боғлиқ қилиб қўяётган кишилар, юмшоқ қилиб айтганда, жиддий кишилар эмаслиги гапириб ўтилди.

Жаҳон матбуотида Совет давлатининг ички сиёсатидаги йўл ҳам давомий эканлиги уқтириб ўтилмоқда. Польшада чиқадиган «Трибуна люду» газетасининг ёзишича, экономикани муттасил юксалтириш, халқ фаровонлигини яхшилаш — КПССнинг совет кишилари олдидаги бурчи ва унинг интернационал бурчидир. Масалани шу тарзда қўйиш билан КПСС Лениннинг социализм жаҳон революцион жараёнига ўзининг асосий таъсирини ўз хўжалик сиёсати орқали ўтказади, деган башоратли кўрсатмасига амал қилмоқда.

ЗИДДИЯТЛАР ГИРДОБИДА

Капиталистик дунёнинг уч «қутби» — АҚШ, Ғарбий Европа ва Япония ўртасидаги империалистлараро зиддиятнинг кескин кучайганлиги тарифлар ва савдо-сотиқ тўғрисидаги бош битим (Гатт)нинг Женевадаги 38-сессияси ишига таъсир қилмай қола олмади. Сессия Гаттда қатнашувчи 88 мамлакат ташқи савдо министрлари ва бошқа юқори мартабали вакиллари иштирокида ўтди.

Бу халқаро анжуман ўзининг 34 йиллик тарихи мобайнида атиги учинчи марта министрлар даражасида тўпланди. АҚШ корчалонлиги остида ўтган аввалги сессияларда гап битимда қатнашувчи мамлакатлар ўртасидаги савдо-сотиқни янада либераллаштириш тўғрисида борган эди. Шу тариқа Вашингтон Америка ва энг катта миллатлараро монополияларнинг бошқа мамлакатлар бозорларига бемалол кириб боришини таъминлашга уринган эди. Америка экономикасининг қудрати савдо-сотиқ соҳасидаги экспансионизмдан иборат бўлган сиёсатнинг муваффақиятини ва Американинг ички бозорига бошқа мамлакатларнинг молларини йўлатмасликни таъминлаши лозим эди.

Ҳозир капиталистик дунёдаги аҳвол мутлақо ўзгарди. Чуқур иқтисодий таназзул давом этмоқда, экономистларнинг фикрича, ундан қутулишнинг иложи кўринмаяпти. Пулнинг қадрсизланиш суръати кучаймоқда; ишлаб чиқариш қувватлари тобора қисқариб бормоқда. АҚШдаги ишсизлар сони 11 миллион кишидан, «Умумий бозор»да эса 11,5 миллион кишидан ошди (бу — расмий маълумотлар, холос). Мана шундай бир шароитда Ғарб дунёсидаги савдо-иқтисодий зиддиятлар, мамлакатларнинг кризис тенденцияларини бартараф этиш борасидаги мураккаб муаммоларни ўз шериклари ҳисобига ҳал қилиш йўлидаги уринишлари кучаймоқда. «Дастурхондаги ноз-неъматлар камайиб бормоқда, аммо шунга қарамай ҳар бир томон ундан тузукроқ нарса олиб қолишни кўзламоқда, — деб ёзади Америкада чиқадиган «Форчун» журнали. — Шу сабабли ҳар бир мамлакат ўз қўшниси ҳисобига бойлик орттиришга интиладиган муҳит вужудга келди».

АҚШ, «Умумий бозор»га аъзо бўлган мамлакатлар ва Япония вакилларининг сессиялардаги нутқлари мана шундай кескин рақобат муҳитида ички бозорга чет мамлакатларнинг молларини киритиш йўлига тўсиқлар қўйишга ва экспортни рағбатлантиришга интилиш деган маънони билдирувчи протекционизм сиёсатига зўр берилаётганлигини кўрсатди. АҚШ вакили У. Брок, Европа ҳамжамиятлари комиссияси раисининг ўринбосари В. Хаферкамп (ГФР), бошқа нотиқлар бир-бирларини «протекционизмда», савдо-сотиқ эркинлигини бузишда айбладилар, бошқа томон «камситувчилик сиёсати»ни ўжарлик билан ўтказаверадиган бўлса, бунга нисбатан жавоб чораларини кўриш билан дўқ қилдилар.

Ғарб обзорчиларининг таъкидлашича, АҚШнинг иқтисодий ва молиявий соҳалардаги сўнгги хатти-ҳаракатлари сессиядаги муҳитга алоҳида таъсир қилди. Социалистик мамлакатлар билан савдо-сотиқ соҳасидаги камситувчилик чоралари, Польша савдо-сотиқ борасида кўпроқ қулайлик статусидан маҳрум этилганлиги, Ғарбий Европа металлургия саноатининг маҳсулотини, Япония автомобилларини, бошқа мамлакатларнинг газламаларини ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини Қўшма Штатларга киритиш чеклаб қўйилганлиги — мана шуларнинг ҳаммаси Гатт учун асос қилиб олинган «савдо-сотиқ эркинлиги» принципининг ривожланишига имкон бермади.

Гаттнинг Женевадаги сессияси халқаро савдо-сотиқни ғарбий дунёда кескинлашиб бораётган рақобат, бозорлар ва таъсир соҳаси учун кучайиб бораётган кураш шароитида капиталистик методлар билан тартибга солишнинг иложи йўқлигини кўрсатди.

Ю. ЛОПАТИН,
В. ВОЛКОВ.
(ТАСС).

ПРЕЗИДЕНТНИНГ ВИЗИТИ

Франция президенти Франсуа Миттеран расмий визит билан Миср пойтахтига келди.

Миср матбуотининг хабарларига кўра, унинг МАР президенти Хусни Муборак билан олиб борадиган музокараларида Яқин Шарқдаги вазиятни, жумладан Ливанда вужудга келган вазиятни ҳамда Фаластин проблемасини бартараф этиш йўлларини кўриб чиқиш марказий ўринни олади. Ф. Миттеран визит арафасида «Ал-Аҳром» газетасининг мухбири билан қилган суҳбатида фаластинлик араб халқининг тақдирини фаластинликлар иштироки билангина ҳал этиш мумкин деди. (ТАСС).

УХВМ сессияси

ПЕКИН, 27 ноябрь. (ТАСС). Кеча бу ерда Умумхитой халқ вакиллари мажлисининг сессияси очилди.

Сессия кун тартибида ХХРнинг тузатилган конституцияси лойиҳасини кўриб чиқиш ва қабул қилиш масаласи, олтинчи беш йиллик план, 1982 йилги давлат бюджетининг ижроси ва 1983 йилги бюджет лойиҳаси тўғрисидаги докладлар бор. Бир қанча қонунлар ва қарорларни, жумладан янги, олтинчи чақириқ Умумхитой халқ вакиллари мажлисига депутатлар сайлаш тартиби тўғрисидаги қарорларни муҳокама қилиш ҳам кўзда тутилган.

УХВМ доимий комитети раисининг ўринбосари Пэн Чжеэнь тузатилган конституция лойиҳаси тўғрисида доклад қилди.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

САЛОМАТЛИК ХАВФ ОСТИДА

Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш АҚШда ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган. Айниқса, Рейган маъмурияти бу масалага ғоятда бефарқ қарамоқда. Аниқроғи, бу энг зарур иш ўз ҳолига ташлаб қўйилмоқда. АҚШдаги ўнта жамоат ташкилоти бу соҳадаги манзарани таҳлил қилиб, табиатни муҳофаза қилиш соҳасида қатъийроқ бир тадбир кўрилишини талаб қилиб чиқди.

Докладда келтирилишича, Вашингтон атроф-муҳитни муҳофаза қилиш программасига тааллуқли энг зарур ишлар учун ажратиладиган маблағларни жуда камайтириб юборди. Натижада кўпгина штатларда тадқиқот ўтказувчи лабораториялар ўз фаолиятини бутунлай тўхтатиб қўйди. Сув ҳавзалари, кўллар ва табиатнинг бошқа манзилгоҳлари қаровсиз ҳолда ётибди. Мамлакатнинг 13 штатида ҳаво ва сувнинг сифатини кузатиб турувчи станциялар ёпиб қўйилди.

Рейган маъмуриятининг табиат муҳофазаси борасидаги бундай фаолиятсизлиги, деб уқтирилади докладда, Қўшма Штатлар аҳолиси саломатлигига нисбатан катта хавф-хатар туғдирмоқда.

«КИСЛОТА ЁМҒИР»ЛАР

Британия Европа қитъасида атроф-муҳити ифлосланган энг хавфли манбага айланган. Мамлакатдаги ер экологияси миллий институтининг мутахассислари томонидан ўтказилган текширувлар натижасида ана шундай хулосага келинди. Улар мамлакатнинг 16 районида тадқиқот ишлари олиб бориб, ҳатто Британия оролларида ёғаётган ёмғир ёки қорнинг составида ҳам кучсиз кислота мавжуд эканлигини аниқладилар. Масалан, олиб борилган анализлар шуни кўрсатдики, баъзи бир дарё ва ҳавзалардаги сувларда олтингугурт ва азотнинг состави нормадаги даражадан деярли 500 баравар кўп эканлиги аниқланди. «Кислота ёмғир»лар атроф-муҳитни аёвсиз заҳарламоқда, тирик организмларни барбод этмоқда. Шу муносабат билан «Дейли экспресс» газетаси, айниқса Буюк Британия энергетика бошқармаси ва унга қарашли корхоналар томонидан жуда кўп миқдорда кимёвий моддалар атмосферага чиқарилиб, уни заҳарлаётганлигини таъкидлайди. Бундай фаолияти билан инсонларга ва табиатга нисбатан ашаддий жиноят қилаётганлигини ҳамда бунинг учун тўла жавобгар эканлигини кўрсатади.

МОЛИЯВИЙ ҚИЙИНЧИЛИКЛАР ТУФАЙЛИ

Италия пойтахтида шу йилнинг ўзида Римдаги энг катта «Амати» хусусий компаниясига қарашли 26 та кинотеатр ёпилиб қолди. Бу компания шаҳардаги кинотеатрларнинг 40 процентини ўз ичига олади. Компания эгалари қатор кинотеатрларнинг ёпиб қўйилишига молиявий қийинчиликлар сабаб бўлаётганлигини кўрсатмоқдалар.

Римдаги 26 та кинотеатрнинг ёпилиши туфайли бир неча юз киши ишсиз бўлиб қолишига сабаб бўлди. Бунга жавобан кино ходимлари касаба союз ташкилоти яқинда кино хизматчиларининг забастовкасини эълон қилди.

АТРОФ-МУҲИТ ПОСБОНЛИГИДА

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ва Югославия вакилларининг 26 ноябрь куни Тошкентда тугаган регионал кенгашида атроф-муҳит масалаларига доир халқаро справка системаси — ИНФОТЕРРАни такомиллаштириш, бу системани ривожлантиришда социалистик мамлакатлар олимларининг янада актив иштироки масалалари муҳокама қилинди.

Кенгаш қатнашчилари атроф-муҳитни муҳофаза қилиш проблемаларини ҳал этишда Ўзбекистон орттирган тажриба билан танишдилар.

(ЎзТАГ).

СТАНОКСОЗЛАР ҲАМДЎСТЛИГИ

Металл ишлаш асбоб-ускуналарининг янги турларини яратиш ҳамда уларни кўплаб ишлаб чиқариш юзасидан СССР ва Польша мутахассислари биргаликдаги ишининг асосий йўналишлари станоксозлик соҳасида икки мамлакат ҳамкорлиги доимий ишчи группасининг 26 ноябрь куни Тошкентда тугаган XVI мажлисида белгилаб берилди. Қўшма протоколда, жумладан рақамли программа билан бошқариладиган станокларнинг янги моделларини, шунингдек қаттиқ қотишмали асбоб-ускуналарни ишлаб чиқаришни ўзлаштириш мўлжалланган. Станоклар ва асбоб-ускуналарни унификациялаш ҳамда стандартлаш юзасидан иш давом эттирилади.

Мажлис қатнашчилари Тошкент Абразив комбинати ҳамда асбобсозлик заводининг ишлари билан танишдилар. Бу корхоналарнинг маҳсулотлари кўплаб мамлакатларга, шу жумладан Польшага ҳам юборилмоқда.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми опера ва балет санъатини ривожлантиришдаги хизматлари, юксак ижрочилик маҳорати учун Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрининг балет солисти Замира Турдимурадовна Давлатмуратова, шу театр опера солисти Қўрқмас Муҳиддинов ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берди.

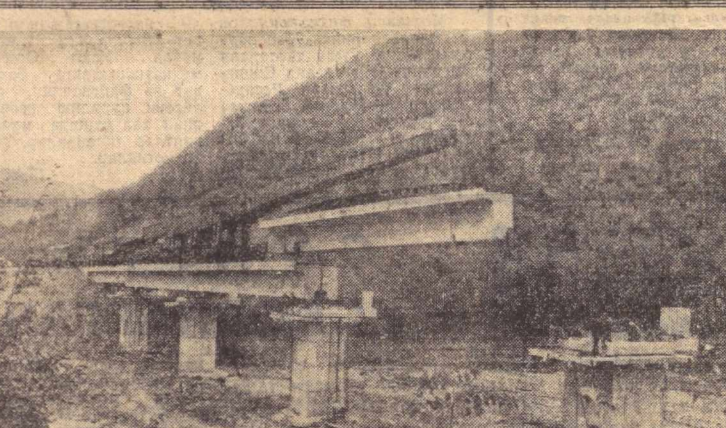

СССР 60

АРМАНИСТОН ССРГА БАҒИШЛАНГАН ҲАФТАЛИК

Ижеван-Раздан темир йўли қурилишида меҳнат шижоати ўзгача. Унинг бунёдкорлари беш йилликнинг иккинчи йили охиригача Ижевандан Дилижонгача бўлган участкада поездларнинг ишчи ҳаракатини йўлга қўйиш мажбуриятини олишган. 30 километр масофадаги бу йўлда жуда кўплаб замонавий монтаж ишлари амалга оширилди. Суратда: кўприк пролетлари монтажи.

М. Шахбазян фотоси. (ТАСС).

СОҲИБКОРЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ ЮМУШЛАРИ

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

Бу йил куз фасли серёғин бўлиши муносабати билан токзорларимизда ўтказилган агро-техника ишлари бирмунча чўзилиб кетди, айрим хўжаликларда ҳалигача токлар қирқилмай, қишга кўмилмай қолганлигини кўриш мумкин.

Ноябрь ойининг охирги ўн кунлигида кетма-кет қор ва ёмғирларнинг бўлиши, ҳароратнинг 3—11 градусгача совуши кўпчилик хўжаликларда катта майдонлардаги токларни қирқиш, кўндоқлаш ва уларни кўмиш ишларини ўз вақтида ўтказишга имкон бермай, бу иш анчагина орқага сурилиб кетди.

Бўлиб ўтган совуқлар ток тупларига салбий таъсир кўрсатгани йўқ. Лекин қишда совуқ 20 градус ва ундан ҳам пастроқ бўлса, токнинг куртагига, бир йиллик новдаларига ва кўп йиллик зангларига қаттиқ таъсир қилиши натижасида келгуси йилда олинадиган ҳосилнинг камайиб кетиш хавфи туғилади.

Шу муносабат билан ҳамма хўжаликларда кечиктирмасдан токларни қирқиб, қишга кўмиш ишларини қисқа муддатда, сифатли қилиб ўтказиш зарур.

Бу куздаги об-ҳаво шароитини ҳисобга олиб, токзорларда қуйидаги ишларни ўтказиш лозим.

1. Биринчи навбатда Ўрта Осиё республикаларида кўп тарқалган хўраки ва кишмиш узум навлари қирқилиб кўмилиши лозим. Симбағазларда ўстирилган хўраки узум навлари кўммай қолдирилса, 18 градусгача бўладиган совуқ таъсирида кучли зарарланади.

2. Ишком, сўри ва симбағазлар кўтарилиб, новда ва занглар кетма-кет бўшатилиб қирқилади, кўндоқланади, қаторига яхшилаб ётқизилиб қишга кўмилади.

3. Тоғ қияликларидаги токзорларда қор ер юзасидан кетиши билан ток туплари қирқилиб, кўндоқланиб, тезликда биринчи декабргача кўмиш чораларини жадаллик билан кўриш керак.

4. Винобоп узум навлари ўстирилаётган участкаларда токлар қирқилмаган бўлса, тупроқ шароитига қараб тезликда токларнинг кунда, занг ва ҳосилли новдаларининг асосий қисмига механизмлар ёрдамида тупроқ ташланиши керак. Шундай қилинганда қишда қаттиқ совуқдан кўмилмай қолган ток қисми шикастланган тақдирда ҳам тупроқ ташлаб кўмилган ток кундаси қисмида новдаларда қолган куртаклар ҳисобига оддий олинадиган ҳосилнинг камида 30—50 процентини сақлаб қолиш имконияти туғилади.

5. Ҳосилдор винобоп узум нав токларини симбағазлардан бўшатиб, қаторига бир текисда ётқизилиб, қирқмасдан кўмиш ҳам мумкин. Бундай токзорларда ток эрта баҳорда танада шира суви қўзғалмасдан қирқилади. Тупроққа кўмиш мумкин бўлмаган ерларда винобоп ток тупларини қамиш, хашак ва шунга ўхшаш ўсимлик қолдиқлари билан ўраб қўйиш мумкин.

Куз фаслида қисқа муддатда токларни совуқдан сақлаш мақсадида қирқилмай, касалликка ва зараркунандаларга қарши кураш чоралари ўтказилмай қолган бўлса, эрта баҳорда куртаклар бўртмасдан ток туплари қирқилади, шаклланади ва керакли дорилар бир текисда ва қисқа муддатда сепилади.

Ток туплари қишга очиқ қолган ерларда қаттиқ совуқлар бошлангунча хўжалик раҳбарлари, мутахассислари мавжуд механизмларни, транспорт воситаларини ва ишчи кучларини тўлиқ жалб этиб, қисқа муддатда, сифатли қилиб ток тупларини совуқ уришдан сақлаб қолишлари керак.

Хўжаликлардаги анор ва анжир тупларини кўмиш тадбирларини ҳамма жойда ўтказиш ҳам зарур. Бу йил кўпчилик район ва областларнинг аксарият хўжаликларида сув танқислиги, ҳавонинг жуда исиб кетиши натижасида боғ ва токзорлар етарли миқдорда суғорилмай, яхши новда бермади, келгуси йилда яхши ҳосил олиниши учун етарли шароит вужудга келмади.

Келгуси йили ток тупларининг яхши ўсишини, нормал озиқланишини тўлиқ таъминлаш учун токзорларга етарли миқдорда органик ва минерал ўғитлар солиш ва қиш фаслида тупроқ шароитига қараб 2—3 марта яхоб суви бериш тавсия этилади. Яхоб суви ер қатламларида етарли миқдорда нам тўпланишни таъминлайди, ток тупларининг нормал ўсиб, мўл ва сифатли ҳосил беришига олиб келади.

Юқорида қайд этиб ўтилган зарур агротехника тадбирлари ўз вақтида сифатли ўтказилса, сўзсиз, 1983 йилда ва келгуси йилларда токзорлардан мўл ҳосил олишга замин яратилади.

Қиш фаслида бўладиган иссиқ кунларнинг ҳар дақиқасидан тўлиқ фойдаланиб, токзорларда темир-бетон столбалар ўрнатиш, токзорлардаги кўчат хатосини тўлдириш, янги токзорлар барпо этиш лозим, бу ишларни баҳорда токларни очишгача тамомлаш керак.

Тавсия этилган тадбирлар ҳамма жойда ўз вақтида сифатли ўтказилса, токлар совуқдан тўлиқ сақланиши, ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида етиштириладиган мўл ҳосилга пухта замин тайёрланиши шубҳасиз.

Тавсиялар Р. Р. Шредер номидаги илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг илмий ходимлари томонидан тайёрланган.

МЕҲНАТ ИНТИЗОМИ—МУВАФФАҚИЯТ ГАРОВИ

ХАЛҚ КОНТРОЛИ саҳифаси

«ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИНГ ҲАР БИР УЧАСТКАСИДА, БОШҚАРУВНИНГ ҲАР БИР СОҲАСИДА ДАВЛАТ, МЕҲНАТ ВА ИЖРОЧИЛИК ИНТИЗОМИНИ МУСТАҲКАМЛАШГА, ИШДАГИ УЮШҚОҚЛИК ВА ИШЧАНЛИКНИ ОШИРИШГА, САНОАТ, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ, ҚУРИЛИШ, ТРАНСПОРТДА ВА ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ БОШҚА ТАРМОҚЛАРИДА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЗДИРИШГА, ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНИШНИНГ ИНТЕНСИВ ОМИЛЛАРИДАН, МАВЖУД РЕЗЕРВЛАРДАН ЯНАДА ТЎЛА-ТЎКИС ФОЙДАЛАНИШГА, ҲАММА ТУРДАГИ РЕСУРСЛАРНИ ТЕЖАШГА, СИФАТ КЎРСАТКИЧЛАРИНИ ЯХШИЛАШГА, КАМРОҚ ЧИҚИМ ҚИЛИБ, ЭНГ КЎП ПИРОВАРД НАТИЖАЛАРГА ЭРИШИШГА МУҲИМ АҲАМИЯТ БЕРИЛИШИ ЛОЗИМ».

(КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қароридан).

Жамоатчилик—таянчимиз

ФАОЛИЯТИМИЗ САМАРАДОРЛИГИ

Пахтакорларнинг мислсиз жасорати туфайли қад кўтарган тоғ-тоғ хирмонларга боқиб, бу бебаҳо бойлик миллиард чаноқлардан граммлаб олинганлигини тасаввур қилиш қийин эмас. Қатралар қўшилишидан дарёлар мавжланганидек, тонналар граммлардан пайдо бўлади-ку, ахир. «Оқ олтин»нинг ҳар толаси ва ҳар битта чигитини нондек эъзозлаш, бир мисқол ҳосилни ҳам ерда қолдирмаслик учун бу мавсум қатъият ва изчиллик билан кураш олиб борганлигимизнинг боиси шунда.

Пахтанинг юқори сифатли бўлишини таъминлаш, ҳосил нобудгарчилигига қарши кураш халқ назоратчиларининг доимий диққат марказида бўлди. Районимиздаги 79 та халқ контроли бош группаси, 98 та цех группаси ва 21 та назорат постининг йиғим-терим давридаги актив фаолияти ҳар томонлама диққатга сазовордир. Касаба союз ва комсомол ташкилотлари вакилари, актив жамоатчилардан иборат 18 та муваққат пост тузилиб, пахта нобудгарчилигига қарши курашда бевосита иш олиб борилди. 1870 дан ортиқ назоратчи халқ контроли органлари фаолиятининг жанговарлигини оширишга катта ҳисса қўшаётганлигини мамнуният билан қайд қилсак арзийди.

План асосида ўтказилган 18 та оммавий текшириш ва қатор рейдлар вақтида асосий эътибор пахта териш ва топширишда нобудгарчиликнинг олдини олиш, мавжуд техника воситаларидан ва ишчи кучларидан самарали фойдаланиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, теримчиларга меҳнат ҳақи тўлаш ва қулай шароит яратиб беришни намунали йўлга қўйиш масалаларига қаратилди. Текшириш якунлари район халқ контроли комитети мажлисларида ва халқ контроли группалари йиғилишларида мунтазам равишда муҳокама қилиниб, аниқланган нуқсонларни оператив равишда бартараф этиш тадбирлари белгиланди. Қарор ва тадбирларнинг ижроси учун масъулият оширилди.

Охунбобоев номли колхоз халқ контроли группасининг йиғим-теримнинг якунловчи давридаги ибратли тажрибасини махсус семинарда оммалаштирдик. Группа раҳбари Э. Бекжонов халқ назоратчиларининг ишлари тўғрисида ҳикоя қилиб берди. Колхозда тузилган сифат комиссиясининг аъзолари, коммунистлар ва халқ депутатлари, касаба союз ва комсомол активи халқ контроли группасининг ишида фаол қатнашиб, пахтанинг сифатини яхшилаш ва нобудгарчилик фактларига барҳам бериш борасида катта иш қилдилар. Халқ назоратчилари ҳар бир бригада, ҳар битта дала учун масъул қилиб бириктилиб, уларнинг шахсий жавобгарлиги кучайтирилди. О. Матмуродов, З. Тоҳиров, Ш. Қурбонова, А. Саъдуллаева каби назоратчилар эл бойлигини увол қилмаслик йўлида алоҳида жонкуярлик кўрсатишяпти. Онгли интизом, талабчанлик ва уюшқоқлик туфайли колхозда социалистик мажбурият ҳам ошириб бажарилди. Бу ғалабага халқ назоратчилари ҳам муайян ҳисса қўшганлиги шубҳасиздир.

Колхоз халқ контроли группалари ўтказган текширишларнинг якунларини вақти-вақти билан район халқ контроли комитети мажлиси муҳокамасига киритиш ижобий самара бермоқда. Нариманов номли колхозда пахта нобудгарчилиги фактлари юз берганлиги жиддий муҳокамага сабаб бўлди. Бепарволикка йўл қўйган бригада бошлиқлари Х. Авазов, Р. Жуманов ва Р. Каримовларга тегишли чора кўрилди. «Пахтакор» колхозида машинада теришга ажратилган беш гектарлик даладаги ҳосилни қўлда тердиргани учун бригадир О. Қаландаровга қаттиқ ҳайфсан эълон қилиш билан бирга ошиқча сарфланган меҳнат ҳаражати ундан ундириб олинди. Шу колхознинг бригада бошлиғи Қ. Сафаров нобудгарчиликка йўл қўйгани учун жазо олди.

Пахтани хом териш ва нобуд қилишда айбдор бўлган бригада бошлиғи, агроном ва айрим теримчиларга нисбатан ўз вақтида чора кўрилди. «Комсомол» колхозининг бош инженери С. Оллоберганов техникани сақлашда хўжасизликка йўл очиб берганлиги, ўз зиммасига юкланган вазифани уддалай олмаганлиги учун ишдан четлаштирилди. Ҳамма жойда йиғим-терим даврининг қатъий талабларига сўзсиз риоя қилинишида халқ назоратчиларининг роли ҳар қачонгидан ошди.

Ҳосилни кўз қорачиғидек асрашга алоҳида аҳамият бермоқдамиз. Қуритиш, тозалаш цехи ишини, пунктларда пахтанинг сақланишини яқинда синчиклаб текширишдан ўтказдик. Халқ назоратчилари лаборатория анализларида иштирок этишди. Бунтлардаги туннеллар тузатилмаганлиги, қуритилмаган пахтани бунтларга ғарамлаш, ҳосилни ташиш вақтида унинг тўкилиб-сочилишига йўл қўйиш фактлари аниқланди. Мавжуд камчиликларни тузатиш тадбирлари зудлик билан амалга оширилди.

Биз КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми белгилаб берган вазифаларни муваффақиятли бажариш йўлида куч-ғайратимизни аямаймиз.

Ж. ОЛЛОБЕРГАНОВ,
Урганч район халқ контроли комитетининг раиси.

Активлик кўрсатиб

Тошкентдаги Электраппаратлари корхонаси цехларида маҳсулотнинг янги турларини ишлаб чиқаришга имкон берувчи янги ускуна ва машиналарни ўрнатиш, реконструкциялаш ишлари давом этмоқда. Бу ишни адо этишда халқ контроли группаси аъзолари намунали меҳнатлари ва иш сифати юзасидан назоратни кучайтириш билан актив иштирок этмоқдалар. Суратда: назоратчилардан Б. Ёртиев, Г. Алимов ва В. Варгановлар металлни қайта ишловчи машина қандай ўрнатилганлигини кўздан кечирмоқдалар.

В. Сироткин фотоси.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТЛАРИДА

НАВОИЙ

Шаҳар халқ контроли комитети ишчилар ошхоналарида меҳнаткашларга қандай хизмат кўрсатилаётганини текшириб чиқди. Айрим ошхоналарда ишчилар ҳақига хиёнат қилиш, кўзбўямачилик билан шуғулланиш ҳоллари содир бўлаётгани аниқланди.

Жумладан, Т. Бекбулатова мудирлик қилаётган цемент заводи қошидаги 20-ошхонада масаллиқдан уриб қолинаётир. Овқатларнинг сифати паст. И. Насиллаев мудирлик қилаётган 17-ошхонада ҳам ана шундай аҳвол рўй бермоқда. Бу ерда текшириш ўтказилганда фактурада қайд этилмаган маҳсулотлар бор эканлиги аниқланди.

Шаҳар халқ контроли комитети ишчилар ҳақига кўз олайтирганликлари, хизмат вазифасини суиистеъмол қилганликлари учун ошхона мудирлари Бекбулатова ва Насиллаевларни ишдан четлаштирди. Текшириш материаллари жиноий иш қўзғатиш мақсадида тегишли органларга оширилди.

ПЕШКУ

Район халқ контроли комитети ўрта мактабларда социалистик мулкнинг сақланиши қандай аҳволда эканлигини оммавий текширувдан ўтказди. Аниқланишича, еттита мактабда мавжуд бўлган киноаппаратлардан умуман фойдаланилмаётир. Низомий номли, К. Маркс номли, Луначарский номли, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли мактабларда география хариталари, турли кўргазмали қуроллар, мавжуд плакатлар машғулотларда қўлланилмайди. А. Икромов номли, С. Айний номли, Беруний номли, Тельман номли мактабларда эса мактаб фонди ҳисобланган китобларга эътиборсизлик билан муносабатда бўлинмоқда. Натижада анчагина китоблар муддатидан илгари фойдаланишга яроқсиз аҳволга келиб қолган.

Халқ контроли комитети район халқ маорифи бўлимига юқоридаги камчиликларни тезда тугатиш учун зарур чора-тадбирлар белгилаш вазифасини топширди.

САМАРҚАНД

Сиёб район халқ контроли комитети экспериментал механика заводи ва Ўзбекистон ССР бадиий фондига қарашли ишлаб чиқариш устахоналарида мавжуд машина-механизм ва ускуналардан қандай фойдаланилаётганини текшириб чиққанда бир қатор камчиликлар аниқланди. Заводда жами 50 минг сўмлик машина ва асбоб-ускуналар тегишли иш участкасига ўрнатилмаган. Ўтган йилнинг ноябрь ойида олинган бу ускуналарнинг айрим қисмлари занглаб, фойдаланишга яроқсиз аҳволга келмоқда. Ўзбекистон ССР бадиий фондига қарашли устахонада ҳам келтирилган, 4600 сўмлик ускуналар 1976 йилдан буён ўрнатилмай ётибди. Устахона учун ниҳоятда зарур бўлган бу мосламалар очиқ ҳавода сақланаётганлигидан занглай бошлаган.

Район халқ контроли комитети давлат мулкига ана шундай эътиборсизлик билан муносабатда бўлинаётгани, уларнинг авайлаб сақланишига панжа орасидан қараётганликлари учун завод бош инженери В. Кузичкин ва устахона директори Г. Пакларга ҳайфсан эълон қилди. Уларнинг зиммасига мавжуд ускуналардан самарали фойдаланишни таъминлаш вазифаси юкланди.

НУРОТА

Район халқ контроли комитети матлубот жамиятининг бўрдоқичилик хўжалигида молия-хўжалик интизоми қандай йўлга қўйилганини текширишдан ўтказди. Бу соҳада анчагина камчиликлар мавжуд эканлиги маълум бўлди. Жумладан, бухгалтерия ходимларига ҳеч қандай асос бўлмагани ҳолда 637 сўм, юк ташиш ва тушириш ишлари учун 1043 сўм ортиқча ҳақ тўланган. Хўжалик директори Сафаров ва бош бухгалтер Пардаевларнинг хизмат вазифаларига масъулиятсизлик билан қараганликлари туфайли давлатга 1680 сўм зарар келтирилган. Бу ерда амалда мавжуд бўлмаган ем-хашакларни сохта актлар орқали ишлатилди, деб расмийлаштириш фактлари содир бўлмоқда. Бригада бошлиқларидан Кенжаев ва Аҳмедовлар ем-хашакдан фойдаланишда кўзбўямачилик қилиб, асоссиз равишда 285 сўмни ўзлаштирганлар. Майда қорамоллар, паррандаларнинг нобуд бўлишига йўл қўйилмоқда, олинган қоракўл терилар ҳужжатларда ошириб кўрсатилган.

Район халқ контроли комитети молия-хўжалик интизомининг қўпол равишда бузилишига йўл қўйганликлари учун бўрдоқичилик хўжалиги директори Х. Сафаров, бош бухгалтери Пардаев, бош зоотехник Отақулов ва бош ветеринария врачи Азизовларни тегишлича жазолади.

ҚИШЛОВ — СИНОВ

СЕРГАКЛИК БИЛАН

Колхозимиз пахтачилик, шу билан бирга чорвачилик соҳасида ҳам район хўжаликлари орасида илғорликни қўлдан бермай келяпти. Жумладан, сут соғиб олиш бўйича йиллик план муддатидан икки ой илгари ортиғи билан адо этилди. Йилнинг ўн ойи мобайнида мавжуд 380 бош сигирдан жами 980 тонна сут соғиб олинди. Йил охиригача бу кўрсаткични 1100 тоннага етказишга аҳд қилдик. Муҳаббат Бердиева, Мунаввар Ҳамидова, Солия Алиева каби соғувчи қизлар юбилей йилида ҳар бош соғин сигирдан 3,5-4 минг килограммдан сут соғиб олиш учун курашишмоқда.

Бу меҳнат ютуқларига эришишга фермамиз халқ назоратчилари ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Улар ҳозирги масъулиятли дамларда — чорва қишловида хизмат вазифаларини сидқидилдан адо этиш билан бирга жамоатчилик топшириғини ҳам виждонан бажармоқдалар. Уч кишидан иборат постимиз аъзоларининг ҳар бири конкрет топшириққа эга. Тажрибали чорвадор Уммат Мамадалиев унга раҳбарлик қилмоқда. Олдиндан белгилаб қўйилган планга кўра ҳар ойда камида бир марта комплекс рейд ўтказилаётир. Унда чорва маҳсулдорлигини ошириш бўйича қилинаётган ишлар атрофлича текширилмоқда.

Қишлов бошланиши олдидан ем-хашакдан тежаб-тергаб фойдаланиш, сигирларни рацион асосида озиқлантиришни, молхонанинг санитария ҳолатини кўздан кечириб чиқдик. Маълум бўлдики, умуман план-топшириқлари бажарилаётган, сут соғиб олишда яхши натижаларга эришилаётган бўлса ҳам, эътибордан четда қолаётган ишлар мавжуд экан. Жумладан, дағал хашак молларга майдалаб берилмаётир. Сигирларни озиқлантиришда бир хиллика йўл қўйилмоқда. Маҳсулдорлиги юқори бўлган қорамолларни алоҳида рацион асосида боқиш ҳақида қайғурилмаётир. Рейд якуни колхоз халқ контроли группаси мажлисида кўриб чиқилиб, мавжуд камчиликларни йўқотиш чора-тадбирлари белгиланди. Натижада шу кеча-кундузда ўтган йилнинг октябрь-ноябрь ойларидагига нисбатан ҳар бир соғин сигир ҳисобига 1—2 литрдан ортиқча сут соғиб олинмоқда.

Маълумки, яқинда матбуотда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1982—1983 йил қиш фаслида чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш юзасидан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш ҳақидаги қарори эълон қилинди. Ана шу меҳнат беллашувида актив қатнашаётган фермамиз чорвадорлари маҳсулот етиштиришни кўпайтириш учун қўшимча резервларни қидириб топиш ва ундан фойдаланиш ҳаракатини янада кучайтирдилар. Халқ назоратчилари эса ўзларининг актив ва самарали фаолиятлари билан қишловни муваффақиятли ўтказиш учун қилинаётган ишларда яқиндан туриб ёрдам кўрсатмоқдалар.

Х. БАШИРОВА,
Сирдарё область Комсомол районидаги «Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси, назорат пости аъзоси.

НАЗОРАТ ПОЧТАСИДАН

ЖОНКУЯРЛАР

Майя Сабаевани Наманган шойи газламалар комбинатида ҳамма танийди ва ҳурмат қилади. У фақат илғор ишчигина эмас, балки актив жамоатчи ҳамдир. Мана етти йилдирки, йигирув ишлаб чиқариши халқ контроли группасига етакчи. Муҳаммаджон Суюнов, Галина Ронжина, Нина Кубарова, Ўктамжон Абдужабборов сингари умум иши учун жонкуяр назоратчилар билан биргаликда группа фаолиятини кучайтириш орқали ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида катта меҳнат муваффақиятларини қўлга киритишга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда.

Хом ашёдан самарали фойдаланиш, маҳсулот сифатининг янада яхшиланишига эришиш, электр энергиясидан тежамли фойдаланиш, план ва топшириқларнинг ортиғи билан адо этилишини таъминлаш... Халқ мулки посбонлари ўз фаолият доираларини тобора кенгайтириб бормоқдалар. Коллектив ҳаётининг муҳим томонлари доимо уларнинг диққат-эътиборида. Текширув ва рейдлар белгиланган планга қатъий риоя қилинган ҳолда принципиаллик билан ўтказилмоқда.

Кейинги ойларда ўтказилган текширишлар яхши самара берди. Уч минг киловатт соат электр энергияси тежаб қолиниб, хом ашё сарфида 21 минг сўмлик тежамга эришилди. Маҳсулот сифати анча яхшиланди. Назорат ишининг ошкоралигига эришиш, таъсирчанлигини ошириш мақсадида рейд ва текшириш натижалари махсус тахтачага ёзиб борилади. «Биз кимлардан кулмиз» деб номланган варақа мунтазам чиқарилмоқда.

СССРнинг 60 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш, йиллик планни 10 декабрда адо этиш учун курашаётган шойи газламалар комбинати коллективининг мардона меҳнатига М. Сабаева бошлиқ йигирув ишлаб чиқариши халқ назоратчилари ҳам кундалик намунали ишлари ва жамоатчилик фаолиятлари билан муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Т. СУЛАЙМОНОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг жамоатчи мухбири.

Диққат: тажриба

ТАЪСИРЧАНЛИК—МЕЗОН

Маълумки, ҳар қандай ишнинг муваффақияти аввало уни тўғри планлаштиришга боғлиқ. Бирлашмамиз халқ контроли групасининг назоратчилари шу боисдан ҳам фаолият таъсирчанлиги ва самарадорлиги учун курашни навбатдаги вазифаларни белгилаб олишдан бошлайдилар. Иш плани одатда ярим йилга мўлжаллаб тузилмоқда. Бунда мавжуд шарт-шароит, назоратчиларнинг таклифлари, маъмурият ва партия ташкилоти берган топшириқлар, ҳамма-ҳаммаси инобатга олинади. Айниқса, меҳнаткашлардан тушаётган сигнал, ариза ва шикоятлар, билдирилган фикр ва мулоҳазалар унда ўз аксини топмоқда.

Иш планини халқ мулки посбонлари йиғилишида кенг муҳокамага қўйиш қатъий қоидага айланган. Энг муҳими, фаолият жараёнида холис, принципиал, умум манфаатини кўзлаб иш тутишга эътибор кучайтирилмоқда. Рейд ва текширишлар ўтказиш чоғида планнинг изчил бажарилиши мунтазам эътиборда тутилаётир. Шу йили ўтказилган ўнта текшириш ва оммавий рейднинг ҳаммаси бевосита касалхоналарда ишни ташкил этиш, беморларга медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилашга ижобий таъсир кўрсатди.

Сўнгги текширишлардан бири шифохоналарда медицина асбоб-ускуналарининг сақланишини ва улардан унумли фойдаланишни кўздан кечиришга бағишланди. Назоратчиларнинг активлигида ўтказилган бу текширишда жиддий камчиликлар борлиги маълум бўлди. Хусусан, хирургия бўлимида медицина асбобларидан фойдаланишда пала-партишликка йўл қўйилган. Айрим асбоблар фойдаланиш учун яроқли бўлгани ҳолда муддатидан олдин ҳисобдан чиқариб юборилган. Травматология бўлимида эса бунинг аксини кўрдик. Бўлим мудирининг совуққонлиги туфайли айрим муддати ўтиб кетган дорилар ҳам сақланмоқда. Меҳнаткашларнинг саломатлиги учун курашишдек ниҳоятда масъулиятли бўлган муҳим ишда бундай ноаниқликка йўл қўйиш мумкин эмас. Текшириш якунлари халқ контроли группаси йиғилишида муҳокама қилиниб, бўлимлар мудирларининг тушунтиришлари эшитилди. Унда камчиликларни зудлик билан тугатиш чора-тадбирлари белгиланди. Бироз кейинроқ ўтказилган қайта текшириш жойларда юқоридаги камчиликлар бартараф этилганлигини кўрсатди.

Назоратчиларимиз кейинги пайтда эътибор берган масалалардан бири ёрдамчи хўжаликда ҳисоб-китоб ишларининг қандай юритилаётгани бўлди. Маълум бўлдики, ёрдамчи хўжалик директори Д. Раҳмонов зиммасидаги вазифасига ёндашишда баъзан масъулиятсизлик кўрсатмоқда. Хўжаликда боқилаётган чорва молларнинг бош сони рўйхатда қайд этилганидан кам эканлиги аниқланди. Халқ контроли группаси йиғилиши ўз вазифасини қониқарсиз бажараётганлиги, умум мулкига нисбатан кўзбўямачилик билан муносабатда бўлганлиги учун ёрдамчи хўжалик директорига жамоатчилик танбеҳи эълон қилди ва келтирилган зарарни қоплашни ундан талаб қилди.

Тайёрланаётган овқатларнинг сифати, унинг сақланиши, шифокорларнинг ишга бўлган муносабати каби масалаларда ўтказилган қатор текширишлар ҳам яхши самаралар берди. Аниқланган камчиликларнинг қандайлигига қараб баъзан текшириш натижаларини маъмуриятга, партия ташкилотига ҳам ҳавола этмоқдамиз. Кейинги вақтда назоратчилар таклифига кўра, учта мансабдор шахсга маъмурий жазо берилди.

Бирлашмамиз коллективи зиммасига меҳнаткашларнинг сиҳат-саломатлигини таъминлашдек ниҳоятда масъулиятли ва олижаноб вазифа юкланган. Бизнинг ўн бир кишидан иборат группамиз назоратчилари бу ишда кундалик жамоатчилик фаолиятларини янада кучайтириш билан муносиб ҳисса қўшаверадилар.

А. ТЎРАЕВ,
Бухоро район касалхоналар бирлашмаси халқ контроли групасининг раиси.

БЎЛДИ ҚИЗИҚ ҲАНГОМАЛАР

ВАЪДАБОЗЛАР

Олтиариқ районидаги «Москва» колхозининг жамоат чорвасига мутасадди бўлган раҳбарлари ваъда беришга устаси фаранг чиқиб қолишди. Улар катта-кичик йиғинларда чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ҳақида оғиз тўлдириб гапиришади-ю, унинг ижроси ҳақида бош қотиришмайди. Сидқидилдан меҳнат қилишга тоби-тоқатлари йўқроқ.

Фактларга мурожаат қилайлик. Хўжаликда чорва моллар бош сонини сақлаб қолиш учун мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланилмаётир. Моллар бош сонини кўпайтириш плани бажарилмаяпти. Шу йилнинг ўн ойи мобайнида совлиқлар юз бошга, сигирлар олти, умуман, қорамоллар 61 тага камайиб кетганлигини қандай баҳолаш мумкин!

Колхозда чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш кўпайиш ўрнига ойдан-ойга камайиб кетмоқда. Кейинги ўн ойда давлатга топширилган сут ва гўшт ўтган йилнинг шу муддатидагига нисбатан салкам 30 тоннага кам бўлди, тухум эса 6,5 минг дона кам тайёрланди.

Текшириш ўтказган халқ назоратчилари қишловга ҳам чала-чулпа ҳозирлик кўрилганлигини аниқладилар. Силос сифатсиз босилгани туфайли бир қисми чириб, яроқсиз аҳволга келиб қолган. Молхона ремонти учун бириктилган қурувчилар ишни ниҳоясига етказмай ялло қилиб юришибди.

Колхоз бош зоотехниги М. Исоқов, ферма мудирлари Ч. Одилов, Т. Бозоров ва У. Мамажоновлар қачон қуруқ ваъда беришдан амалий ишга ўтишаркин!

С. ҚОСИМОВ.
Фарғона области.

ТУШОВЛАНГАН ВАГОНЛАР

Айни кунларда 1- ва 2-Жиззах темир йўл станцияларида вагонлардан фойдаланишнинг аҳволи билан танишган киши ҳайратдан ёқа ушлаб қолиши табиий. Ишда тартиб кам, буюртма бўйича келтирилган юкларни ташиб олишда пала-партишлик ҳукм сурмоқда.

Шу йилнинг сентябрь ойида 34-йўл қурилиш бошқармаси бу соҳада «рекорд» натижа кўрсатиб, ҳаммани ортда қолдириб кетди. Юк келтирилган 15 вагонни бўшатиш учун унинг ҳар бирига нормада белгиланган 2,2 соат ўрнига кам ҳам, кўп ҳам эмас, роппа-роса 55 соатдан вақт сарфланибди. Мана шу эътиборсизлик оқибатида ташкилот ҳисобидан 2868 сўм жарима тўланди.

Шунингдек, «Узторгстрой» трестига қарашли 9-қурилиш-монтаж бошқармаси, 8-нон маҳсулотлари комбинати, савдо-харид базаси ва бошқа бир қатор ташкилотлар раҳбарлари ҳам келтирилган юкларни вақтида ташиб олиш билан жиддий шуғулланмаётирлар. Натижада вагонлар узоқ муддат ушлаб қолиниб, ҳам давлатга, ҳам ташкилотларга катта зарар келтирилмоқда.

Темир йўл станцияларида вагонларнинг ортиқча ушлаб турилишига барҳам бериш учун таъсирчан чоралар кўришнинг вақти келмадимикин!

М. КАРИМОВ.
Жиззах области.

«ДОВРУҒ»

Ҳар ким ҳар хил довруғ қозонаркан. Биров меҳнатсеварлиги, тиришқоқлиги, умум ишига жонкуярлиги билан назарга тушса, биров эътиборсизлиги, поқайдлиги, хизмат бурчига бепарволиги туфайли тилга тушаркан. Балиқчи районидаги нотўқима материаллар фабрикаси директори И. Шокиров ва коммунал ремонт ишлари билан шуғулланувчи ташкилот бошлиғи У. Солиевлар худди ана шу иккинчи йўл билан «довруғ» қозонган кишилар тоифасига киради.

Балки, жуда ошириб юбордингиз-да, демоқчидирсиз! Асло. Гапнинг бу ёғига эътибор қилинг. Нотўқима материаллар фабрикасида меҳнаткашларнинг хатлари билан ишлаш ва гражданларни қабул қилиш масаласи билан деярли шуғулланилмаётир. Бу ерда ишчи ва хизматчиларнинг оғзаки мурожаатларини ҳисобга олиш журнали умуман юритилмайди. Директор номига ёзилган учта, бош инженер номига ёзилган битта аризага шу йилнинг январь ойидан буён на ҳа, на йўқ деб жавоб қилинади. Коммунал ремонти ташкилотида ҳам аҳвол бундан қолишаётгани йўқ. Бу ерда ҳам меҳнаткашларни қабул қилиш ўзибўларчиликка ташлаб қўйилган. Текшириш ўтказган халқ назоратчилари меҳнаткашларни қабул қилиш умуман тартибга солинмаганлиги, бу иш бирор график асосида олиб борилмаётганлигидан таажжубда қолдилар.

Бу корхона ва ташкилот раҳбарлари Шокиров ва Солиев ўртоқлар меҳнаткашларнинг хатлари, ариза ва шикоятларига муносабатни қачон ўзгартиришаркин!

Ш. АМИРОВ.
Андижон области.

ҲАМКОРЛИКДА ЯРАТИЛГАН КИТОБ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси мухбир аъзоси Г. А. Пугаченкова санъатшунослик фанига ҳисса қўшган йирик олима. У санъатшунослик фанлари доктори, профессор. Республикада хизмат кўрсатган фан арбоби, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати.

БИЗНИНГ СУҲБАТ

Г. А. Пугаченкова Халқлар дўстлиги орденли Ҳамза номидаги санъатшунослик институтида санъат тарихи секторини бошқаради. [illegible] ... га мансуб архитектура дурдоналари» деган янги асар босмадан чиқди. «Совет Ўзбекистони» газетаси мухбири олима билан учрашиб, шу китобнинг ёзилиш жараёни ҳақида суҳбатлашди.

— «Марказий Осиёнинг XIV—XV асрларга мансуб архитектура дурдоналари» [illegible]

— ЮНЕСКОнинг Самарқанд шаҳрида ўтказилган [illegible] ...лияти санъатшунослик институти ходимлари зиммасига топширилди. Мазкур китоб-альбом шу тариқа ўзбек, афғон ва Эрон олимларининг ҳамкорлиги самараси бўлди. Китобнинг текст қисми Францияда, альбом қисми эса Италияда тайёрланди.

— Китобни босмага тайёрлаш [illegible] ...Афғонистон, Эрон, Ўзбекистон олимларига турли халқлар санъати тарихи, ноёб архитектура ёдгорликлари билан янада кенгроқ, чуқурроқ танишиш имкониятини берди. Шу билан бирга бу халқлар маданиятига қизиқишни ошириб юборди. Ҳамкорликдаги нав... [illegible]

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

60 СССР

ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТЛАРИ

[illegible]

КУТУБХОНАДА ФОНОТЕКА

[illegible]

«ГУНЧАЛАР» ТОМОШАСИ

[illegible]

Д. МАҲМУДОВА.

(ЎзТАГ).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

28 НОЯБРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. [illegible] ...Анна Герман. Тақдир ва қўшиқлар. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. Спартак — Трактор. 23.50 — Футбол шарҳи. 00.20 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.50 — Кузги воқеа. Бадиий фильм. 1-2-сериялар. 13.20 — Мультфильмлар. 13.55 — Телеочерк. 14.30 — Ғолиблар. 16.00 — Ҳужжатли фильм. 16.30 — Концерт. 17.40 — Театр учрашувлари. 18.40 — Революция туфайли туғилган. Бадиий фильм. 20.00 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Телеочерк. 21.30 — Время. 22.05 — Учиш кечиктирилади. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телеминиатюралар. 10.55 — Инсон боладикдан бошланади. 11.25 — Кинoредакция почтасидан. 12.10 — Шахмат мактаби. 12.40 — Шеърият дафтаридан. 13.00 — Золушка. Бадиий фильм. 14.30 — Инсон ва табиат. 17.00 — Дўстлик экрани. 18.00 — Болалар учун концерт. 18.35 — Мультипанорама. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Йўқолган хазина. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 14.30 — Фрунзе телевидениеси кўрсатувлари.

29 НОЯБРЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Халқ куйлари. 9.55 — Кеча келибоқ... Бадиий фильм. 11.05 — Ҳайвонот оламида. 12.05 — Ҳужжатли фильм. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Звездочёт. 17.00 — Концерт. 17.30 — Буратино кўргазмаси. 18.00 — Болқондаги мамлакатлар. 18.35 — Сиз яратган боғ. 19.05 — Мультфильм. 19.15 — Фильм-концерт. [illegible] ...оламда нима гап. [illegible] Қизлар — оналар. Бадиий фильм. 23.55 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. [illegible]

ТОШКЕНТ-I. [illegible]

ТОШКЕНТ-II. 17.55 — Қизиқарли математика. 18.25 — Телефильм. 18.40 — Олий математика. 19.40 — Дельта. Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Шеърият дафтаридан. 20.50 — Ер ва одамлар. Кинопрограмма.

РАДИО

28 НОЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.15 — Табассум. 11.30 — Область театрлари артистларининг концерти. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Пахта далаларининг меҳнаткашлари, Сизлар учун. 14.00 — Табаррук замин. 15.40 — Театр микрофон олдида. 18.15 — Ҳовлидаги стадион. 18.30 — Музикали глобус. 19.25 — Ешлик. 21.00 — Янги турмуш, янги анъаналар. 21.10 — Солистлар ва бадиий коллективлар концерти. 22.30 — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист К. Раҳимов куйлайди.

29 НОЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — М. Насимов. Деҳқонга таъзим. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 10.15 — Публицист минбари. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — «Наво» ансамбли ижро этади. 18.30 — Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари ҳикоя қиладилар. 19.25 — Чолғу миниатюралари. 21.00 — ЮСФР эълон қилинганлигининг 37 йиллигига. 21.10 — Жангоҳларда туғилган шеърлар. 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт.

ЎЗБЕКИСТОН СИЛ КАСАЛЛИКЛАРИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА

САЛОМАТЛИК ПОСБОНЛИГИДА

Медицина соҳасида илмий изланиш олиб бориш тадқиқотчидан жуда катта масъулият талаб этади. Негаки, у айни чоғда беморларни дарддан форин қилувчи шифокор сифатида ҳам ўзини кўрсатиши керак. Бунёдкор замондошларимиз ва уларнинг фарзандлари сиҳат-саломатлигини муҳофаза этишга камарбаста республикамиз медицина илмий муассасаларидан бири — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Ш. А. Алимов номли Ўзбекистон сил касалликлари илмий-тадқиқот институти ташкил этилганлигига 50 йил тўлди. Шу муносабат билан «Совет Ўзбекистони» мухбири Р. Қосимов институт директори медицина фанлари доктори, профессор Абдунаби Аловуддинович КАЛОНХЎЖАЕВ билан учрашиб, институт босиб ўтган йўл, амалга оширилаётган илмий ишлар ҳақида сўзлаб беришни сўради.

— Партия ва ҳукуматимизнинг меҳнаткашлар сиҳат-саломатлиги тўғрисидаги доимий ғамхўрлиги, даволаш-профилактика муассасалари коллективларининг бениҳоя катта ишлари, санитария маданияти ошиб, аҳоли турмуш фаровонлиги йил сайин яхшиланиб бораётганлиги туфайли сил касаллиги бизда кам учрайдиган хасталиклардан бирига айланди. Бундан ярим аср муқаддам, институтимиз ташкил этилган пайтда унинг зиммасига сил касалликлари билан хасталанишни ҳисобга олиш, бу дардга қарши курашувчи муассасаларга методик раҳбарлик қилиш вазифалари юклатилган бўлиб, кадрлар камлиги учун илмий-тадқиқот ишлари олиб бориш имкони чекланган эди. Бизда асосан урушдан кейинги йилларда сил касалликлари ўлка эпидемиологияси масалаларини атрофлича ўрганишга киришилди. Иқтидорли олим, республика Фанлар академиясининг академиги Ш. Алимов чорак аср мобайнида (1951—1976 йиллар) илмий муассасага бош бўлиш билан бирга республикамизда сил касалликларига қарши кураш ишига раҳбарлик қилди, фтизиатрия мактабига асос солди.

Эндиликда институтимиз йирик илмий, методик ва координацион марказга айланган. Республикамизнинг турли районларида сил касалликларига қарши кураш ишларини такомиллаштириш, патогенетик терапия методларини ўрганиш, бу касалликдан батамом фориғ бўлиш юзасидан комплекс илмий-тадқиқот ишлари олиб бориш асосий фаолият мезони бўлиб қолди. Сил касалликлари микробактерияси экологияси бўйича И. Гаспарян ҳамда шу касаллик эпидемиологияси бўйича Ш. Алимов бошлаган иш ажойиб натижалар билан тугади. Худди ана шу изланишлар натижасида республикамизнинг айрим зоналарида сил касалликларини тугатиш имконини берадиган тадбирлар ишлаб чиқилди ва амалиётга жорий қилинди.

Институтнинг моддий-техника базаси мустаҳкамланиб, бир қанча бўлим ва лабораториялар ташкил этилди. 1958 йили мамлакатимизда биринчи «Пахтали кўл» даволаш-меҳнат санаторийси ташкил этилди. Санаторийда 17 ихтисос бўйича касбкор ўргатилади. Бу ерда сил касалликларига қарши курашувчи тиббий муассасалар учун медицина ҳамширалари тайёрлаш мактаби ҳамда Иттифоқимизда биринчи ҳунар-техника билим юрти ташкил этилди. Ҳозирги кунда санаторий базасида институт филиали ишлаб турибди.

Истиқбол эгалари — болалар саломатлигини муҳофаза этиш, уларнинг юқумлик сил касалликларига йўлиқмасликлари учун профилактика чоралари кўриш, тегишли зардоб билан эмлашга оид тадқиқотлар диспансер бўлимимиз кучи билан амалга оширилиб келди. Бир неча йил муқаддам алоҳида болалар бўлими ташкил этдик. Бу ерда эндиликда сил касалликларига қарши эмлаш самарадорлигини ошириш, шунингдек болалар ва ўсмирларда дори-дармон аллергияси проблемалари ўрганилмоқда.

Суяк-бўғим сили ҳамда ўпкадан бошқа аъзоларда учровчи шундай касалликларни аниқлаш ва даволаш юзасидан ҳам катта илмий-тадқиқот ишлари олиб борилди. Икки йил муқаддам институтимизда пульмонология бўлими ташкил этилди. Моддий-техника базаси нақадар мустаҳкамланганлигини қуйидаги мисоллардан ҳам билиш мумкин. 1936 йилда институтнинг клиника бўлимида 40 ўрин бор эди, ҳозирги кунда ўринлар сони 750 тага етди. Башарти 1932 йилда институтимизда еттита илмий ходим ишлаган бўлса, ҳозирги кунда 50 илмий ходим, шу жумладан тўрт фан доктори ва 32 фан кандидати меҳнат қилмоқда.

Илмий-тадқиқот ишлари кўлами кенгайиб боришида институтнинг янги асбоб-ускуна ва аппаратлар билан бойиб бораётганлигининг ҳам ҳиссаси бор. Клиника бўлими ҳамда лабораторияларда замонавий диагностика ва даволаш аппаратлари мавжуд.

Илмий-тадқиқот ишлари натижалари, табиийки, босма манбаларда ўз аксини топмоқда. Ўтган йиллар мобайнида 13 монография, 23 илмий асар тўплами, кўпдан кўп методик тавсияномалар ва хатлар чоп этилди. Ходимларимиз халқаро, Бутуниттифоқ ва республика съездларида, конференция ва анжуманларида қатнашиб келмоқдалар. Шу давр ичида бешта авторлик гувоҳномаси олишга мушарраф бўлдик.

Шифокорларга халқ сиҳат-саломатлигини сақлашдек жуда катта вазифа ишониб топширилган. Институтимиз олимлари ана шу ишончни оқлашга, касалликларни камайтириб, кенг кўламда профилактика ишлари олиб боришга бундан буён ҳам бутун билим ва куч-ғайратларини сарфлайверадилар.

Ҳиндистонда СССР маданияти кунлари зўр муваффақият билан ўтди. Бу кунларда Ўзбекистон вакиллари иштирок этиб, ўз санъатларини намойиш қилдилар. Айниқса, «Баҳор» ва «Лазги» ансамбллари санъаткорларининг чиқишлари зўр таассурот қолдирди. Суратда: рақкосалар Ф. Солихова, Р. Адамбоева ва Г. Ҳамроева рақс ижро этишмоқда.

А. Рисқиев фотоси.
(ЎзТАГ).

АХБОРОТ

ЭКСКАВАТОРЧИ ИБРАТИ

«Хоразмводстрой» трестига қарашли Хива механизациялашган кўчма колонна экскаваторчиси Бозорбой Шарипов СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги юбилейини меҳнатда катта ютуқлар билан кутиб олмоқда.

У бир миллион 230 минг кубометр тупроқни қазиб чиқариш юзасидан олган мажбуриятини бажарди. Моҳир экскаваторчи шу кунларда Пирнахос каналини реконструкциялашда жонбозлик кўрсатиб ишлаётир. 1983 йилнинг август ойи ҳисобига меҳнат қилаётган экскаваторчи колоннанинг кўчма вимпелини қўлга киритди. Бозорбой Шариповнинг ҳамкасби Абдулла Маткаримов ҳам канал қазиш ишларида мусобақа илғорларидан қолишмай меҳнат қилмоқда.

И. ЭШЖОНОВ.

АСАЛАРИЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

Ворошилов районидаги КПСС XXVI съезди номли асаларичилик совхози давлатга 27 тонна асал етказиб бериб, йиллик планни бажарди. Бу совхозда асаларн уялари бир йилда 1700 тадан 2300 тага етказилди. Совхознинг бу муваффақиятига Шавкат Турсунов, Владимир Топорский, Александр Нискуба сингари асаларичилар катта ҳисса қўшдилар. Уларнинг ҳар бири 4—4,5 тоннадан асал топширди. Келаси йил асаларичилар давлатга 35 тонна асал топширишга аҳд қилишди.

Ю. АБДУАЛИМОВ.

АСТРАХАН МУЗЕЙИДА

Астрахан давлат тарихий архитектура бирлашган музейи қўриқхонаси марказий кўргазма залида «СССР халқлари кийимлари» кўргазмаси очилди. Ундаги 300 дан ортиқ экспонатлар мамлакатимизда яшаётган 44 миллатнинг тарихи, маданияти, ижтимоий ҳаёти ҳақида ҳикоя қилади.

Асримиздан илгари ва ҳозирги замон ўзбек аёллари ва эркакларининг дид билан тикилган кийим-кечаклари, сўзаналар, уй-рўзғор ашёлари, кўрпа-тўшак, чойнак-пиёлалар, лойдан ясалган ўйинчоқ ва безаклар томошабинлар диққатини жалб қилаётир. Кўргазмада қорақалпоқ миллий кийим-кечаклари ҳам муносиб ўрин олган.

Юбилейга бағишланган бу кўргазмани СССР халқлари давлат этнографик музейи ходимлари уюштирган.

С. КОСТИРКО.

СПОРТ

ШАХМАТ:

РАҚИБНИ КЎРМАЙ

Азмиддин Хўжаев хотирасига бағишланган мусобақа иштирокчилари орасида Г. Аъзамовнинг йўқлигига мухлислар ҳайрон бўлишаётганлиги табиий. У Москвага кетган эди. СССР шахмат федерацияси телекс орқали ўтказилаётган шахмат Олимпиадаси финал матчида қатнашиш учун Г. Аъзамовни ҳам таклиф қилди. ГДР шахматчилари билан бўлган матчда мамлакат терма командаси составида иштирок этган республикамиз вакили ҳам эришилган ғалабага ўз улушини қўшиб қайтди. Аввал хабар қилганимиздек телешахолимпиаданинг ярим финалида СССР шахматчилари Англия вакилларини енгган эдилар. Ушанда бир томон Лондонда, иккинчи томон эса Москвада туриб рақибларини кўрмаган ҳолда ўзаро баҳслашган. Юришлар зудлик билан телекс аппаратлари орқали юбориб турилган эди. Бу сафар Берлину Москвада туриб ўзига хос «ғойибона» кураш олиб борилди.

БАМИСОЛИ КАТТАЛАРДЕК

Республика ўсмирлар чемпионатининг тўққизинчи турида мусобақа пешқадамлари пахтаободлик Иброҳим Каримов билан тошкентлик Александр Блодштейн ўзаро куч синашдилар. Бунда дуранг натижа қайд қилинди. Каримов очколар сонини саккизтага, Блодштейн эса 7,5 тага етказиб, бошқалардан анча ўзиб кетдилар. Қизлар чемпионатида эса тошкентлик Наталья Зенина пешқадамлик қилмоқда. У саккиз имкониятдан 7 очко тўплаб турибди.

«СРЕДАЗТРАНССТРОЙ» трестининг

ТОШКЕНТ ТЕХНИКА МАКТАБИ

земснарядларнинг электр жиҳозлари машинисти ихтисослиги бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 6 ой.

Машғулотлар 1 декабрдан бошлаб рус тилида олиб бориладн.

Мактабга Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтиб келганлар ва 8—10 синф ҳажмида маълумотли, 18 ва ундан катта ёшдаги йигитлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Ўқиш даврида ўқувчиларга ҳар ойда 76 сўмдан стипендия берилади.

Ўқувчилар бепул ётоқхона билан таъминланадилар.

Ўқишни тугатганлар «Трансгидромеханизация» трестининг 482 ихтисослаштирилган бошқармасига Сариқёз, Қуйимозор, Сергели, Чиноз ва Фороб районларида ишлаш учун юбориладилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, паспорт ва ҳарбий билет, 286-формадаги медицина справкаси.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, 70-алоқа бўлими, Глинка кўчаси, 11-уй (9, 4, 7, 11, 24, 28-трамвайлар, 13, 16-троллейбуслар, 18, 54-автобусларнинг «Киров номли боғ» бекати).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

29 НОЯБРЬ СОАТ 16 ва 19.30 да
30 НОЯБРЬ СОАТ 19.30 да

СССРнинг 60 йиллигига бағишланган

НАМАНГАН ОБЛАСТЬ ТЕАТРИ СОЛИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар:

КАМОЛИДДИН РАҲИМОВ
УРИНБОЙ НУРАЛИЕВ

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

РУСТАМ ҲАМРОҚУЛОВ

Солистлар: РУСТАМ МАМАЖОНОВ, МАБЛУДА НИЗОМОВА ва бошқалар.

Олдиндан билет сотиш кассалари ишламоқда.

Справкалар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28/XI да **Этик кийган мушук** (12.00), **Оламнинг яратилиши** (19.00), 30/XI да **Тоҳир ва Зуҳра**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/XI да **Бой ила хизматчи** (11.00, 15.00), 30/XI да **Ганг дарёсининг қизи**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28/XI да **Ешлар куйлайди** (музикали комедиялардан парчалар, 16.00, 19.30), 29/XI да **Олифта** (16.00, 19.30).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **РСФСР халқ артисти Иван РУБАН** раҳбарлигидаги ёввойи ҳайвонлар аттракциони гастроллари (13.00, 16.00 ва 19.30 да).

ИМКОНИЯТЛАРДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

ТУРИЗМ

Қорақалпоғистоннинг шаҳар ва қишлоқлари, диққатга сазовор жойларини кўриш истагини билдираётган туристлар сафи тобора кенгайиб бормоқда. Туризм ва экскурсия бўйича область Совети саёҳатчиларни қабул қилиш, уларга қулай шароитлар яратиш билан бирга, Ўзбекистон, қолаверса, мамлакат бўйлаб меҳнаткашлар сафарини уюштириш борасида ҳам ибратли ишларни амалга оширмоқда. Партия, совет, касаба союз ташкилотларининг ёрдамида баъзи район ҳамда шаҳарларда туризм ва экскурсия бўйича жамоат советлари ташкил этилган.

Қорақалпоқ диёрининг ишчи-хизматчилари Москва, Ленинград, Киев, Ялта, Олмаота шаҳарларига, Болтиқбўйи ва Закавказье томонларга саёҳат қилишмоқда. Бухоро, Хива ва Мўйноққа сафар қилиш кўпчиликка маъқул келмоқда. Самарқандга, шунингдек, автоном республиканинг район марказларига бориш учун мунтазам маршрутлар очиш кўзда тутилган. Нукус, Хўжайли, Тўрткўл ва Чимбойда туризм клубларини, туристик ва спорт анжомларини ижарага бериш пунктларини очиш мўлжалланган. Саёҳатчиларга намунали хизмат кўрсатишда қишлоқ меҳнат аҳлининг талаб-эҳтиёжи кўпроқ инобатга олиняпти.

Бироқ амалга оширилган ишларимизга шу куннинг талаби нуқтаи назаридан қарайдиган бўлсак, автоном республикада туризмнинг оммавийлигига эришиш йўлида ҳали кўпгина ташкилий-тадбирий ишларни рўёбга чиқариш лозимлиги, имкониятлардан самарали фойдаланиш зарурлиги намоён бўлади. Чунончи, Қораўзак, Ленинобод, Хўжайли, Амударё, Элликқалъа, Тўрткўл, Беруний районларининг касаба союз ташкилотлари автомобиль ва темир йўллар бўйлаб сайр этишга, дам олиш куни маршрутларига туристларни жалб этишда сусткашлик қилмоқдалар.

Туризм ва экскурсия бўйича область Совети ва унинг бюроси таркиб топганига қарийб ўн йил бўляпти. Афсуски, шу пайтгача «Ўзгипросельстрой» лойиҳалаш институтининг филиали биносидан «ижарага» олинган хонада 12 кишилик коллектив билан иш юритишга мажбур бўлиб турибмиз. Транспорт воситалари учун алоҳида жой йўқ. Ваҳолонки, автобуслар ҳамиша созланган, сафарга тайёр, эҳтиёт қисмлар билан таъминланган ҳолда бўлиши керак. Ана шундай ўзига хос муаммонинг ҳал этилиши лозимлиги хусусида бир неча бор қилган илтимосимиз негадир маҳаллий партия ва совет ташкилотлари томонидан жавобсиз қолдирилди. Автоном республика территориясидаги тарихий архитектура ёдгорликларини таъмирлаш ишлари ҳам чўзилиб кетяпти.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Мамлакатда туризм-экскурсия ишини янада ривожлантириш ва такомиллаштириш тўғрисида»ги қарорида жумладан шундай дейилади: «Меҳнаткашларни ва ўқувчи ёшларни ғоявий-сиёсий, меҳнатсеварлик ва ахлоқий тарбиялашни яхшилаш мақсадида жонажон ўлка ва мамлакат тарихи, табиати ва маданиятини ўрганиш чоғидаги таълим-тарбия жараёнида, сиҳат-саломатликни мустаҳкамлаш ва аҳолининг бўш вақтидан оқилона фойдаланиш учун туризм ва экскурсияларнинг имкониятларидан тўлиқроқ фойдаланилсин».

Хуллас, Қорақалпоғистонда туризм ва экскурсияни янада ривожлантириш имкони бор. Фақат ундан омилкорлик билан фойдаланиб, саёҳатсеварларга эътиборни кучайтириш зарур.

А. УТЕГЕНОВ,
туризм-экскурсия бўйича Қорақалпоғистон область Совети раиси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 6-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02379. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 273. 10